

02. oktober 2019

UKA2019/149

Politiit Paasiniaasartui (PET) pillugit inatsisip Kalaallit Nunaanni atulersinneqarnissaa pillugu peqqussummut missingiummut Namminersorlutik Oqartussat akuersinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Aleqa Hammond, Nunatta Qitornai)

Oqartussaaffik PET tassaavoq naalagaaffimmi politiit immikkut paasiniaasartoqarfiat, taassumalu nunatsinni sulinerminni immikkut inatsisitigut tunuliaqutaqarnissamut suliaq una taasariaqarpoq. Inatsisinik atuutsitsinissaq pillugu danskit ministeriaqarfiata kalaallit nunaanni inatsisitigut illersuinissamut suliaqarniarnerminni allanngortiteritillutik, pitsanngorsaattillutik aammalu ingerlatsinerminni Kalaallit Nunaanni suliassaqarfik pillugu pingaartitsinertik annikinnerutittaraat ilisimaaraarput.

Inatsit una pineqartoq Danmarkimi januaarip aallaqqaataani 2014-mili atuutilerpoq, nunarput peqataatinneqarnani. Justitsiministeriaqarfiup qasseeriarluni inatsisitigut allannguitilluni nunatsinnut aammalu savalimmiormiunut atuuttuusussaangitsunngorlugit allannguuteqartarpoq, massa oqartussaaffiup justitsiministeriaqarfiup naalagaaffimmi inatsisitigut atuutsitinermut suliassaqarfik tamarmiusoq akisussaaffigaluarlugu. Tamanna takuneqarsinnaasuarpoq politiit suliaannut pitsanngorsaaniarnerminni, eqqartuussiveqarfiit aqqissuusseqqinnerini politidistrik-tinut 12-innarnut atuuttunngorlugit aqqissuussisarlutik akuersisarlutillu, massa politidistrik-tit naalagaaffimmi 14-usut, tassalu nunarput savalimmiullu.

PET inatsisitigut tunngaveqaratik suliniartarsimanerat uani erseqqissarneqarpoq, tassalu politiit naliginnaasumik suliassaqarfii aqqutigalugit inuit pillugit paasissutissanik piniarnermikkut suliniartarsimallutik. Inatsit amingaatigineqarmat immikkut nunatsinnut atuuttussamik noqqaasoqarpoq. Soorunami nuna inatsisinik tunngaveqarluni ingerlatsivigineqassaaq.

Inatsisissami siunnersuummi paasissutissat tunngavilersuutigineqartuni allassimavoq "Kalaallit Nunaanni pissutsit pissutigalugit" allanngortitsisoqarniar-toq, itisilerneqarnanilu. Tamanna naalakkersuisunit kissaatigaara kalaallit Nunaanni pissutsit suut pineqarnersut, ilami inatsisissaq suliarineqarnerani peqqutigineqartut ilisimaaralugit sulissagatta, uanilu politiit suliarisaannit aallaanerussutaa paaserusuppara ilami politiit Kalaallit nunaanni pissutsit peqqutigalugit sulereermata.

Kalaallit inatsisitigut illersorneqarnerat danskit naalagaaffeqatitsinnit ajornerujussuarmik inissimavugut. Tamanna periarfissaq atorlugu naalakkersuisunut apuukkumavara kaammattuutigalugu suliat uuma ingerlanneqarnera iluatsillugu innuttaasut inatsisitigut illersorneqarnerunissaannut

Nunatta Qitornai

Inatsisartuni

aqutissiuusseqataaqullugu, tassalu danskit justitsministerianik apuussaarluni qanimut tinner-saanissaanut nukissaqaqqullugu tunuliaqutsiinikkut.

Nunaqarfivut inatsisitigut illersorneqarnerat nunaqarfinni 60-niittuni 14-it kommunefogedeqangilat. Illoqarfimmunngooq sianiinnarumaarpumik innersuussisarneq danskit oqartussaaffimminnik qimarratiginninnerattut taasariaqarpoq. Soqutigineqannginnamigooq atorfik-mik utoqqatsissuteqartarneq atorsinnaangilaq. Nunaqarfinni allaqqinnaamik tunggavilersuuteqartarput. Akissaaser-sorneq qaffaavigineqaraluartoq inuussutigisinnaangilaq, suliassap oqimaassusaanut akissusaaffiullu annertussusaa isigissagaanni. Saniatigut, angerlarsimaffimmi mattussisarneq, oqaloqateqartarneq assigisaalu kommunefogediusup ilaqutaanit nalilerneqartarpoq toqqissisimanngitsutut, pingaartumik meerartaqartillutik. Pissutsit taama ittut danskit oqartussaaffiata tusaanagit allanguuteqarfiginngisai neriuppunga naalackersuisut danskinut piumasaqarniarnermiinnit tunggavilersuutigissagai, tassaammata oqaatsit ilmoortut. Akuerineqanngisaannarli meeqqat kangutsaattuliorfigineqartut, pasitsaassinermi nunaqarfimmiinnerinnaq peqqutaalluni saaffissaqannginneq ornitassaqannginneq. Aatsaammi tassa aatsaat sumiginnaaneq angisooq piuvoq, inatsisitigut illersuisinnaasumik sulialimmik nunaqarfigisami saaffissaqannginneq. Soorunami folketingimi ilaasortaattit suliassaata ilagaat, kisiannili nunap naalackersuisuisa pingaartitattut taanngippassuk danskit naalackersuisuisa pingaartissanngilaat. Eqqarsaat apuuppara.

PET-ip soorunami inatsisinik tunggaveqarluni sulissasoq piussooq, siunnersuutillu aappassaaneerneqartinnagu ataatsimiititaliamit suliarineqarnissaa inassutigaarput.